

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Pamattiesības](#) > [Slovakia](#)

Saturu nodrošina

Slovākija

Harta: dalībvalstu paraugprakse

Slovākija

Slovākijas Republikas Konstitucionālā tiesa (Ústavný súd Slovenskej republiky) spriedumu par hartas piemērojamību Slovākijā pieņēma lietā PL. ÚS 10/2014, kurā tā skaidri secināja, ka hartai Slovākijas konstitucionālajā sistēmā ir tāda pati pozīcija kā citiem starptautiskiem cilvēktiesību un pamatbrīvību jomas nolīgumiem, ko reglamentē Slovākijas Konstitūcijas 7. panta 5. punkts. Tas nozīmē, ka tai ir prioritāte pār valsts tiesību aktiem. Likumdošanas procesā katrā jaunā tiesību aktā iekļauj klauzulu par tā saderību ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, un ir jānorāda arī tā saderība ar hartu, ja tiesību akts skar hartā noteiktās tiesības.

Hartas izmantošana un izpratne valstī

Valdības politika, kas sekmē hartas izmantošanu un izpratni likumdevēju, administrācijas, tiesībsardzības iestāžu un tiesu iestāžu vidū

Turpmāk norādītajos dokumentos ir ietvertas atsauces uz hartu un tās nozīmi starptautisko un Eiropas cilvēktiesību aktu kontekstā.

- [Rīcības plāns visu veidu diskriminācijas novēršanai 2016.–2019. gadā \(Akčný plán predchádzania všetkých foriem diskriminácie na roky 2016-2019\)](#) atsaucas uz hartu un iekļauj to pretdiskriminācijas pamata tiesiskajā regulējumā, minot starptautisko kontekstu un Slovākijas pienākumus
- [Slovākijas Valsts stratēģija dzimumu līdztiesības jomā 2014.–2019. gadam \(Celoštátna stratégia rodovej rovnosti v Slovenskej republike rok 2014-2019\)](#)
- [Stratēģija par ārvalstu darbaspēka mobilitāti Slovākijā \(Stratégia pracovnej mobility cudzincov v Slovenskej republike\)](#)
- [Valsts stratēģija par bērnu aizsardzību pret vardarbību \(Národná stratégia na ochranu práv detí pred násilím\)](#)
- [Valsts programma cilvēku ar invaliditāti vispārējo dzīves apstākļu uzlabošanai 2014.–2020. gadā \(Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020\)](#)
- [Aktīvu vecumdienu valsts programma 2014.–2020. gadam \(Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020\)](#)
- [Valsts prioritātes sociālo pakalpojumu attīstībai 2015.–2020. gadā \(Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015-2020\)](#)
- [Slovākijas sociālo pakalpojumu un alternatīvās aprūpes sistēmas deinstitucionalizācijas stratēģija \(Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike\)](#)
- [Valsts satvars bērnu aizsardzībai digitālajā vidē un Rīcības plāns Valsts satvara bērnu aizsardzībai digitālajā vidē īstenošanai 2020.–2021. gadā \(Národná koncepcia ochrany detí v digitálnom priestore a Akčný plán k národnej koncepcii ochrany detí v digitálnom priestore na roky 2020-2021\)](#)

ES harta ir iekļauta Slovākijas Republikas Tieslietu akadēmijas (*Justičná akadémia Slovenskej republiky*)

apmācības koncepcijā. Slovēkijas Tieslietu akadēmijas (“Tieslietu akadēmija”) apmācības koncepcija ir dokuments, kurā noteikta kārtība, kādā Tieslietu akadēmija nodrošina apmācību grozītajā Likumā Nr. 548/2003 par Tieslietu akadēmiju noteiktajām mērķgrupām Tieslietu ministrijā un Ģenerālprokuratūrā (*Generálna prokuratúra Slovenskej republiky*). Turpmāk minētās mūžizglītības ietvaros ir paredzētas apmācības tiesnešiem, tiesnešu palīgiem un tiesu izpildītājiem viņu specializācijas un kompetences jomā.

- Slovēkijas Republikas Tieslietu akadēmijas apmācības koncepcija (spēkā no 2019. gada 25. septembra):
 - tā ir daļa no mūžizglītības pasākumiem; ES tiesības ir iekļautas apmācībā par tematu “Aktuālie jautājumi par tiesību aktu piemērošanu tiesās dažādās tiesību jomās”,
 - mācību saturs atspoguļo aktuālās tendences Eiropā. Mācības ir balstītas uz trim pīlāriem — izglītību, likuma varas un taisnīguma ievērošanu un tiesiskumu,
 - apmācības pasākumos daudz izmanto paneļdiskusijas un darbseminārus, un Slovēkijas un ārvalstu lektori dalās zināšanās un pieredzē, kas gūta tiesību aktu praktiskajā piemērošanā. Pasākumi ir interaktīvi, tajos tiek analizēta gadījumu izpēte un konkrētas reālās tiesu lietas.
- ES un starptautisko tiesību jomā īpaša uzmanība tiek pievērsta:
 - ES tiesību aktu piemērošanai valsts tiesās, Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai un ES dalībvalstu konstitucionālo tiesu judikatūrai,
 - prejudiciālu jautājumu procedūrai un prejudiciālā nolēmuma tiesvedībai,
 - cilvēktiesību aizsardzībai Eiropas Savienībā — Eiropas Savienības 2009. gada Pamattiesību hartai un tās izmantošanai praksē (Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā),
 - kaitējuma kompensācijai Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā,
 - ES patērētāju tiesībām,
 - [ES darba tiesībām vienotajā tirgū](#), īpaši diskriminācijas aizliegumam un dzimumu līdztiesības tiesībām, kā arī sociālajam nodrošinājumam.

Rīki, kas palīdz labāk saprast hartu un tās piemērošanas gadījumus

- Profesionāļiem (likumdevējam, administrācijai, tiesībaizsardzības un tiesu iestādēm, praktizējošiem juristiem):
 - Eiropas Komisijas un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras publikācijas; detalizēts saraksts sniegts zemāk.
- Iedzīvotājiem:
 - Slovēkijas Republikas Darba, sociālo lietu un ģimenes lietu ministrijas uzturētā [tīmekļa vietne](#) par dzimumu līdztiesību,
 - [faktu lapa](#), kurā sniegta pamatinformācija par hartu,
 - [“Jūsu tiesības ES”](#) — Eiropas Komisijas informatīvā vietne.

Tādu ar hartu saistīto instrumentu izmantošana un popularizēšana, ko izstrādājušas citas ES valstis vai citas ieinteresētās personas ES

Ir brīvi pieejami dažādi Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (*FRA*) materiāli, daudzi no tiem — arī slovēku valodā. Turpmāk norādīti svarīgākie dokumenti un instrumenti.

[2019. gada ziņojums par pamattiesībām](#), 2. nodaļa “ES Pamattiesību harta un tās pielietošana dalībvalstīs”.

[“Hartapēdija”](#) — tiešsaistes rīks, kas sniedz viegli pieejamu informāciju par visām pamattiesībām, kas noteiktas dažādajos hartas pantos. Tajā pieejams pilns pantu teksts, kā arī juridiski skaidrojumi par tiem, saistītā Eiropas un dalībvalstu judikatūra un attiecīgas *FRA* publikācijas. Šis rīks pieejams arī mobilās lietotnes formā.

- Dokuments [“ES Pamattiesību harta Slovēkijā”](#), kurā visaptveroši izskaidrota Slovēkijas Konstitūcijā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā nostiprināto tiesību nozīme un piemērojamība un kopumā — vispārējā tiesību aizsardzības koncepcija.
- [Nostādnes “Eiropas Savienības Pamattiesību hartas piemērošana tiesību aktos un politikā valsts līmenī”](#).
- [Pieejamo resursu](#) apkopojums, kas ietver tiesiskos atzinumus un praktiskās piemērošanas piemērus.
- [ES Pamattiesību hartas desmitā gadadiena: pilsoniskās sabiedrības un valstu cilvēktiesību iestāžu](#)

skatījums.

Tāpat pieejams, piemēram, Eiropas Parlamenta 2019. gada 30. janvāra [Ziņojums par Eiropas Savienības Pamattiesību hartas īstenošanu ES iestāžu sistēmā](#).

- Eiropas Komisijas ziņojums par Eiropas Savienības tiesību piemērošanas uzraudzību.
- [Eiropas Komisijas ikgadējie ziņojumi par hartas piemērošanu](#).
- Valstu cilvēktiesību aizsardzības iestāžu Eiropas tīkla (ENNHRI) publikācija "[ES Pamattiesību hartas īstenošana](#)" ("[Implementation of the EU Charter of Fundamental Rights](#)").

Sadarbība ar ieinteresētajām personām nolūkā popularizēt ES Pamattiesību hartas izmantošanu un izpratni par to

Piemēri par tiesību aizstāvju un valsts iestāžu sadarbību, kas sekmē labāku izpratni par hartu un tās izmantošanu

- Slovērijas Nacionālā cilvēktiesību centra (*Slovenské národné stredisko pre ľudské práva*) publikācija "Ceļvedis par cilvēktiesību jautājumiem saistībā ar Slovērijas Republikas dalību Eiropas Savienībā" ("*Sprievodca ľudskoprávnymi témami súvisiacimi s členstvom Slovenskej republiky v Európskej únii*").
- Profesionālās tīmekļa vietnes, kurās sniegta informācija par tiesību piemērošanas praktiskajiem aspektiem un publicēti ekspertu sagatavoti un zinātniski raksti:
 - Slovērijas Advokātu asociācijas (*Slovenská advokátska komora*) un Slovērijas Nodokļu konsultantu kameras (*Slovenská komora daňových poradcov*) tīmekļa vietne,
 - Slovērijas Advokātu asociācijas biļetens (*Bulletin Slovenskej advokátskej komory*),
 - profesionālais juridiskais tiešsaistes izdevums [pravnelisty.sk](#),
 - tīmekļa vietne [epravo.sk](#).

Piemēri par valsts iestāžu un akadēmisko aprindu sadarbību, kas sekmē labāku izpratni par hartu un tās izmantošanu

Nav informācijas.

Piemēri par nevalstiskā sektora iniciatīvām, kas valstī sekmē hartas izmantošanu un izpratni par to

- Eiropas Juridiskā centra *EUROIURIS* (kas ir pilsoniska apvienība) [tīmekļa vietne](#) — Eiropas Savienības un Eiropas Padomes tiesību akti cilvēktiesību jomā un to piemērošana Slovērijā (*Právna úprava ochrany ľudských práv v Európskej únii a v Rade Európy a ich aplikácia v podmienkach Slovenskej republiky*).
- Ziņu portāls [euractiv.sk](#), kurš vēstī par ES lietām, īpaši saistībā ar Slovēriju.

Lapa atjaunināta: 27/02/2023

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.